

SZCZEPAN KOŚCIÓLEK

szczepan.kosciolek@uj.edu.pl

Rola dotacji przedmiotowej w funkcjonowaniu polskich klubów sportowych o statusie organizacji pożytku publicznego

The Role of the Public Subsidy in the Functioning of Polish Sports Clubs
with the Status of Public Benefit Organization

Słowa kluczowe: dotacja przedmiotowa; kluby sportowe; organizacje pożytku publicznego

Keywords: sport clubs; public benefit organization; public subsidy

Kod JEL: H71; L31; Z23

Wstęp

Co dwudziesty Polak deklarujący choć minimalny poziom aktywności fizycznej korzysta z oferty klubów sportowych [Łysoń, 2013, s. 155], przy czym organizacje te zagospodarowują inny segment rynku niż sektor komercyjny [Hallmann, Feiler, Breuer, 2015, s. 565–585], a prowadząc szkolenie dzieci i młodzieży, stanowią także bezpośrednie zaplecze kadrowe dla przedstawicieli sportu zawodowego. Formalnie zespoły amatorskie funkcjonują jako stowarzyszenia lub uczniowskie kluby sportowe, a część z nich korzysta ze statusu organizacji pożytku publicznego (OPP). W Polsce, podobnie jak w większości krajów europejskich, jednym z głównych źródeł ich finansowania są dotacje przedmiotowe ze środków publicznych [Waelbroeck-Rocha i in., 2011, s. 81].

Celem niniejszej pracy jest wykazanie, jak otrzymywanie wsparcia ze środków publicznych różnicowało finansowo-organizacyjną pozycję klubów sportowych. W oparciu o tak określony cel postawiono sześć hipotez badawczych, zakładając,

że średnie sumy przychodów, wynagrodzeń, zasięgu działań, liczby wolontariuszy, członków oraz zatrudnionych (zarówno na umowach o pracę, jak i cywilnoprawnych) będą wyższe wśród klubów otrzymujących dotację przedmiotową. Różnice te badano, wnioskując na podstawie analizy danych dostępnych dla całej populacji, za pomocą podstawowych narzędzi statystyki opisowej, a w szczególności średniej, odchylenia standardowego oraz współczynnika zmienności.

1. Przegląd literatury

Kluby sportowe funkcjonują w Polsce jako spółki akcyjne (zespoły zawodowe) lub stowarzyszenia i uczniowskie kluby sportowe. Podmioty te mają też możliwość uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego, co daje im dodatkowe możliwości, do których należą przede wszystkim: prawo do otrzymywania 1% podatku od osób fizycznych, możliwość użytkowania nieruchomości państwowych i samorządowych na preferencyjnych warunkach oraz szereg zwolnień podatkowych [art. 24 ust. 1–2 oraz art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie]. Według danych GUS [2015, s. 27] w Polsce w 2015 r. działało ponad 14 tys. klubów sportowych. Tymczasem, zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi za rok 2015, klubów korzystających ze statusu organizacji pożytku publicznego było tylko 316 [Baza sprawozdań finansowych i merytorycznych...].

Głównym celem istnienia stowarzyszeń i uczniowskich klubów sportowych jest upowszechnianie kultury fizycznej w społeczeństwie. Badając efektywność rządowej ingerencji w dziedzinie promocji postaw prosportowych, Hallmann, Feiler i Breuer [2015, s. 565–585] wykazali, że największa jest ona wówczas, gdy sektor publiczny nie tworzy własnych inicjatyw, lecz jedynie wspiera finansowo sektor pozarządowy. Narzędziem to umożliwiającym jest dotacja przedmiotowa. W europejskim modelu finansowania sportu środki publiczne są – obok wydatków gospodarstw domowych, sponsoringu, wpływów z zakładów wzajemnych i loterii oraz sprzedaży praw medialnych – głównym źródłem finansowania klubów sportowych [Waelbroeck-Rocha i in., 2011, s. 81, 284–288].

Największym wyzwaniem związanym z funkcjonowaniem na tym rynku jest niedobór podstawowych zasobów potrzebnych klubom, do których zalicza się przede wszystkim kadry osobowe, środki finansowe, potencjał organizacyjny oraz elementy infrastruktury [Wicker, Breuer, 2011, s. 188–201]. Niedobór środków finansowych wykazano i dla polskich klubów, także tych posiadających status organizacji pożytku publicznego. Według Wyszyńskiego [2015, s. 466–480] podmioty te charakteryzują się niską wartością zasobów majątkowych, wysokim zadłużeniem oraz silnym uzależnieniem od środków publicznych. To ostatnie nie jest tylko polską specyfiką, ponieważ w badaniach prowadzonych w innych krajach [np. Vos i in., 2011, s. 257–280; Wicker, Breuer, 2011, s. 188–201] też podkreśla się duże znaczenie wsparcia publicznego w umożliwianiu klubom sprawnego funkcjonowania.

Podstawą prawną dla publicznego wsparcia kultury fizycznej jest ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, nadająca kompetencje organom szczebla centralnego i lokalnego w dziedzinie wsparcia rozwoju aktywności fizycznej. Ustawodawca przyznał JST kompetencje szczegółowe w dziedzinie udzielania dotacji na rzecz klubów sportowych (jeśli wykorzystanie dotacji przełoży się na poprawę warunków uprawiania sportu lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do możliwości podejmowania aktywności fizycznej) oraz stypendiów, nagród i wyróżnień dla najlepszych sportowców [art. 28 i 31 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie]. Zgodnie z art. 28 ust. 2 tej ustawy dotacja może zostać przeznaczona na realizację programów szkoleniowych, zakup sprzętu, pokrycie kosztu organizacji zawodów sportowych lub uczestnictwa, pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia oraz na stypendia sportowe i wynagrodzenia dla kadry szkoleniowej.

2. Metodyka badania

Celem głównym pracy jest wykazanie różnic w kondycji finansowo-organizacyjnej pomiędzy klubami sportowymi o statusie OPP otrzymującymi oraz nieotrzymującymi dotacji przedmiotowej ze środków publicznych. W oparciu o ten problem badawczy postawiono sześć hipotez szczegółowych. Zgodnie z twierdzeniem Vos i in. [2011] o skuteczności dotacji jako środka wpływu na kluby sportowe w zakresie realizacji określonych celów społecznych oraz w myśl przytoczonych wcześniej zapisów ustawy o sporcie, hipotezy te brzmią w następujący sposób:

- H1: Kluby dotowane dysponują większymi przychodami od klubów niedotowanych.
- H2: Kluby dotowane trafiają ze swoimi działaniami do większej liczby odbiorców niż kluby niedotowane.
- H3: Kluby dotowane posiadają więcej członków niż kluby niedotowane.
- H4: Kluby dotowane zatrudniają więcej osób niż niedotowane.
- H5: Kluby dotowane w większym stopniu korzystają ze wsparcia wolontariuszy.
- H6: Przeciętne wynagrodzenia w klubach dotowanych są wyższe niż w pozostałych.

Wnioskowanie prowadzono na podstawie danych dla wszystkich klubów działających jako organizacje pożytku publicznego, które złożyły swoje sprawozdania finansowe za rok 2015. W bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych OPP Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej znalazło się 4389 organizacji, które zadeklarowały „wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej” jako jeden ze swoich statutowych działań. Klubów sportowych było w tej grupie 316, z czego 166 otrzymywało wsparcie ze środków publicznych.

W związku z faktem prowadzenia wnioskowania na obserwacji pełnej, w toku badania wykorzystano jedynie z narzędzi statystyki opisowej. Każda ze zmiennych pojawiająca się w opracowaniu została przedstawiona za pomocą średniej arytmetycznej,

odchylenia standardowego, współczynnika zmienności, mediany oraz współczynnika asymetrii. Miary te pozwoliły w pierwszej kolejności na charakterystykę badanej zbiorowości, a następnie na porównanie dwóch wyróżnionych z niej klas klubów sportowych.

3. Wyniki badania

Kluby sportowe posiadające status organizacji pożytku publicznego osiągały w 2015 r. średnie przychody rzędu 47 000 zł, z czego 17 000 zł pochodziło z dotacji, 30 000 zł stanowiły przychody z działalności odpłatnej organizacji, a niecałe 2000 zł – z działalności nieodpłatnej (tab. 1). Największa dotacja wyniosła 80 000 zł, podczas gdy największe przychody ogółem osiągnęły kwotę rzędu 99 000 zł. Badane organizacje zrzeszały średnio 43 osoby, a ich działania trafiały do 433 odbiorców. W realizacji zadań pomagało przeciętnie 9 wolontariuszy, a wynagrodzenia zatrudnionych osób wynosiły średnio 517 zł.

Tab. 1. Statystyka opisowa badanych zmiennych

Zmienna	M	SD	V	Me	As
Dotacja publiczna	17 099	21 399	125%	4 500	0,80
Przychody ogółem*	47 066	28 053	60%	47 259	–
Przychody z działalności odpłatnej	30 141	28 960	96%	22 287	0,30
Przychody z działalności nieodpłatnej	1 987	6 588	332%	0	1,04
Pozostałe przychody	13 697	23 330	170%	0	0,59
Liczba odbiorców	433	1 065	246%	110	0,31
Liczba członków	43	59	137%	27	0,73
Liczba zatrudnionych na umowach o pracę	0,19	0,73	377%	0	0,17
Liczba zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych	2,20	4,85	221%	0	0,42
Liczba wolontariuszy	9	17	189%	1	0,52
Wynagrodzenia	517	1 125	218%	0	0,46

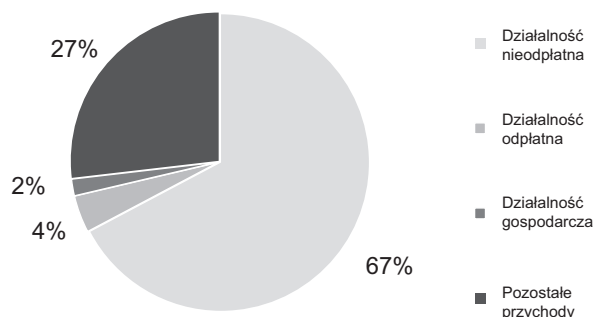
* rozkład przychodów ogółem nie podlega rozkładowi normalnemu, dlatego nie przedstawiono jego asymetrii

Źródło: opracowanie własne.

Badana populacja charakteryzuje się bardzo wysoką zmiennością wszystkich analizowanych cech (największa występuje w przypadku liczby zatrudnionych na umowach o pracę – $V=377\%$; najmniejsza jest dla przychodów ogółem – $V=60\%$) oraz wysoką asymetrią prawostronną (skrajną $As>1$ w przypadku przychodów z działalności nieodpłatnej). Duże odchylenia standardowe z jednej strony świadczą o bardzo wysokim zróżnicowaniu wielkości klubów, a z drugiej o niewykorzystaniu niektórych możliwości pozyskiwania środków i niewielkiej dywersyfikacji źródeł pozyskania kapitału. Silna skośność wskazuje na zawyżanie średnich przez obserwowane wartości brzegowe.

Głównym źródłem przychodów klubów sportowych (rys. 1) są wpływy z tytułu działalności odpłatnej OPP (67%). W drugiej kolejności środki pozyskiwane

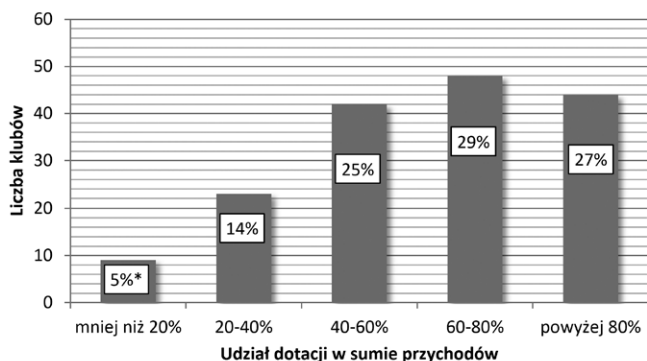
są z pozostałych źródeł (27%), a najmniejszy udział stanowi działalność odpłatna (4%) i gospodarcza (2%).

Rys. 1. Struktura przychodów klubów sportowych OPP
(dotacje jako podgrupa tej klasyfikacji stanowią 32% pozyskiwanych środków)

Źródło: opracowanie własne.

Po wyizolowaniu samych dotacji wiadomo, że odpowiadają one za 32% wszystkich przychodów. Wśród klubów będących beneficjentami dotacji przedmiotowej (166 z 316 badanych podmiotów – 52,5%) udział tego źródła w strukturze przychodów także jest bardzo zróżnicowany (rys. 2). Dla niemal co trzeciego klubu pobierającego dotację jest to źródło finansowania odpowiadające za 60–80% wszystkich przychodów. Środki publiczne zdecydowanie (>80%) dominują w strukturze wpływów 44 klubów (27%), a dla co czwartego stanowią około połowę przychodów. Dotacja pełni niewielkie uzupełnienie innych wpływów (poniżej 20% sumy) jedynie dla 8 badanych podmiotów (5%). Oznacza to, że jeśli już kluby sportowe otrzymują dotację z budżetu centralnego lub samorządowego, to pozyskana kwota w zdecydowanej większości stanowi ważną pozycję w strukturze przychodów organizacji.

Rys. 2. Udział dotacji przedmiotowej w przychodach klubów sportowych OPP
(odsetek wszystkich klubów)

Źródło: opracowanie własne.

Wykazano (tab. 2), że kluby otrzymujące dotację różnią się od pozostałych organizacji średnią wielkością przychodów wszystkich kategorii (z tytułu działalności odpłatnej, nieodpłatnej, działalność gospodarczej, pozostałych i ogółem). Przy czym zbliżone wartości V i As dla obu klas pozwalają uznać, że wartości brzegowe oddziałują na tę miarę w podobnym stopniu. Dotacja przedmiotowa jest zatem narzędziem budowania przewagi finansowej na tym rynku, a jej obecność w strukturze przychodów nie wskazuje, jakoby ograniczało to kluby w pozyskiwaniu finansowania z innych źródeł. Pozwoliło to na przyjęcie hipotezy badawczej H1, zakładającej, że kluby dotowane dysponują większymi przychodami od klubów nieodotowanych.

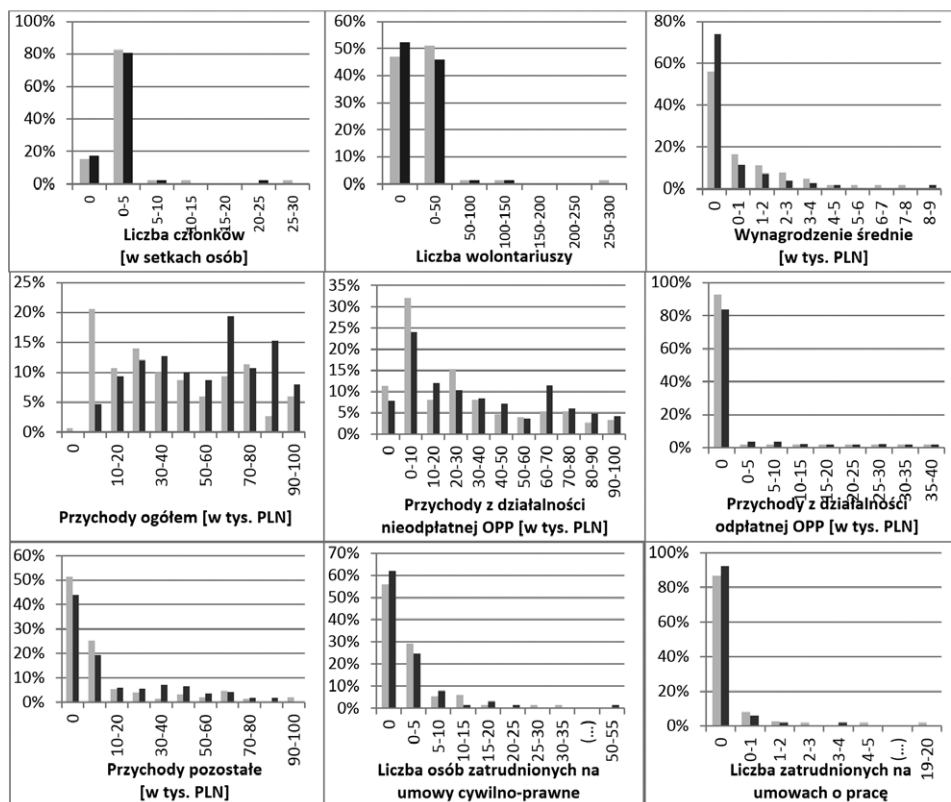
Tab. 2. Wyniki porównania danych finansowo-organizacyjnych dla klubów sportowych otrzymujących i nieotrzymujących dotacji przedmiotowej

Zmienna	Dotowane			Niedotowane			Różnica międzygrupowa		
	M	V	As	M	V	As	ΔM	ΔV	Decyzja
Przychody ogółem	53 933	48%	–	39 152	73%	–	14 781	-25%	TAK
Przychody z działalności odpłatnej	2 480	286%	0,35	1 428	416%	0,24	1 052	-130%	TAK
Przychody z działalności nieodpłatnej	33 550	89%	1,13	26 167	106%	0,96	7 383	-17%	TAK
Przychody z działalności gospodarczej	1 659	405%	0,25	725	948%	0,1	934	-544%	TAK
Liczba odbiorców działań organizacji	331	424%	0,38	542	111%	0,32	-211	312%	NIE
Liczba członków organizacji	46	148%	0,67	40	118%	0,86	6	30%	TAK
Liczba zatrudnionych na umowach o pracę	0,17	353%	0,29	0,17	441%	0,23	0	-88%	NIE
Liczba zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych	2,15	221%	0,45	1,79	237%	0,42	0,36	-16%	TAK
Liczba wolontariuszy	9,58	193%	0,52	7,85	226%	0,54	1,73	-33%	TAK
Wynagrodzenie średnie	588	197%	0,51	453	238%	0,41	135	-41%	TAK

Źródło: opracowanie własne.

Potwierdzenia w danych empirycznych nie znalazła hipoteza o większej liczbie odbiorców działań klubów dotowanych. Co więcej, zaobserwowane wartości dowodzą czegoś zupełnie odwrotnego – kluby nieotrzymujące wsparcia ze środków publicznych docierały ze swoimi działaniami do większej liczby odbiorców ($M_{n.dot.} = 542 > M_{dot.} = 331$). Hipotezę badawczą H2 należy więc odrzucić. Co jednak ciekawe, liczba odbiorców działań klubów dotowanych jest cechą o zdecydowanie największym zróżnicowaniu wewnątrzgrupowym ($V=424\%$). Zatem dotacja ze środków publicznych stwarza klubom możliwość dotarcia do większej liczby odbiorców (co niektórzy z beneficjentów wykorzystują), lecz nie determinuje tej zależności. W podobny sposób należy interpretować wartość odchylenia standardowego liczby członków klubów dotowanych ($SD_{dot.} = 68$ wobec $SD_{n.dot.} = 47$). Mimo to znacząca różnica wartości średnich ($\Delta M=21$) pozwala w tym przypadku potwierdzić słuszność hipotezy H3 o większej liczbie członków klubów posiadających dofinansowanie.

Należy zauważyć (rys. 3), że wysokie miary odchyżeń standardowych i współczynników asymetrii badanych zmiennych wynikają z zaobserwowanych wartości brzegowych. Te ostatnie powodują też, że średnie kwoty przychodów, liczby członków, wolontariuszy oraz wysokości wynagrodzeń są większe w klubach dotowanych niż w klubach niedotowanych. Z tego powodu trzeba zauważyć, że wsparcie publiczne nie przekłada się wprost na osiąganie przewagi finansowo-organizacyjnej, ale stwarza ku temu możliwości (co, jak widać, niektóre kluby wykorzystują).

Rys. 3. Liczebności względne badanych cech w grupach klubów dotowanych (kolor czarny) i niedotowanych (kolor szary)

Źródło: opracowanie własne.

Przewaga klubów będących beneficjentami dotacji przedmiotowej została odnotowana w przypadku średnich zarobków osób w nich zatrudnionych (hipoteza H6 potwierdzona). Liczba wolontariuszy wykorzystywana przez kluby otrzymujące publiczne wsparcie finansowe także jest większa niż w przypadku pozostałych podmiotów. Prowadzi to do potwierdzenia hipotezy badawczej H5, że posiadanie większych środków przekłada się na wzrost możliwości dotarcia do większej liczby

potencjalnych wolontariuszy i pozyskania ich do pomocy. Z drugiej strony należy odrzucić hipotezę H4 wskazującą na przychody z tytułu dotacji jako bodziec umożliwiający zatrudnienie większej liczby pracowników. Kluby otrzymujące środki z tego źródła posiadały średnio zbliżone wartości zatrudnionych osób na umowy o pracę ($M_{\text{dot.}} = M_{\text{n.dot.}} = 0,17$) oraz na umowy cywilnoprawne ($\Delta M = 0,36$).

4. Dyskusja

Prowadząc wnioskowanie dla polskich klubów piłkarskich o statusie organizacji pożytku publicznego, Wyszyński [2015, s. 466–480] dowodził ich silnego uzależnienia od środków publicznych. Wyniki niniejszych badań nie stoją w sprzeczności z tym twierdzeniem, jednak przeprowadzona analiza wykazuje brak zależności przyczynowo-skutkowej pomiędzy faktem otrzymywania wsparcia publicznego a zakresem działań organizacji. Można uznać, że jest to związane z przyjętymi rozwiązaniami organizacyjnymi w dziedzinie wspierania sportu powszechnego w Polsce. Zgodnie z typologią wyróżnioną przez Camy i in. [2004, s. 50–61] należą one do modelu biurokratycznego (inne to: przedsiębiorczy, misyjny i społeczny), którego specyfiką jest aktywna rola sektora publicznego w regulowaniu funkcjonowania rynku sportowego oraz delegowaniu zadań sektorowi pozarządowemu. Typową wadą tego rozwiązania jest koncentracja na sprawozdawczości procesów, a nie na bezpośrednich efektach działań [Henry, 2009, s. 132–145], co zostało uwidocznione w powyższej analizie funkcjonowania klubów OPP w Polsce.

Dotacje stanowią średnio trzecią część wszystkich przychodów badanych klubów. To więcej niż w przypadku ich czeskich odpowiedników, funkcjonujących w zbliżonym otoczeniu organizacyjnym (także klasyfikowanym przez Camy'ego i in. [2004, s. 50–61] jako orientacja biurokratyczna), dla których środki publiczne stanowią około 25% wpływów [Časlavova, Berka, 2005, s. 204–213]. Są także kraje, takie jak Norwegia, gdzie wykazano marginalny udział finansowania publicznego w budżetach tamtejszych klubów [Enjolras, 2002, s. 352–376].

Analiza potwierdziła, że kluby dotowane posiadają większe przychody, więcej członków i wolontariuszy oraz lepiej opłacają pracowników niż pozostałe organizacje. Jednocześnie dotacja nie przekłada się na wzrost liczby zatrudnionych. Być może przewaga kadrowa osiągnięta jest przez podmioty otrzymujące wsparcie na poziomie jakościowym, gdyż – jak udowadniają Vos i in. [2011, s. 257–280] – wyższy poziom kwalifikacji obserwuje się u osób zatrudnionych w klubach posiadających wysokie dotacje. Z drugiej strony nadmierny udział środków publicznych w strukturze przychodów nie jest zjawiskiem pożądanym, a właśnie taka sytuacja ma miejsce wśród wielu badanych jednostek. Jak piszą Wicker, Longley i Breuer [2015, s. 5–24], sytuacja klubów opierających się w większym stopniu na składkach członkowskich niż na środkach z dotacji jest zdecydowanie stabilniejsza.

Podsumowanie

W opracowaniu zebrano i zbadano sprawozdania merytoryczne z działalności 316 klubów sportowych posiadających status organizacji pożytku publicznego. Analizowano, czy otrzymywana przez nie dotacja przedmiotowa (otrzymywało ją 52,5% obserwacji z populacji) wpływa na sytuację organizacyjno-finansową podmiotów, czego wyrazem były średnie, odchylenia standardowe i współczynniki zmienności wartości przychodów, wynagrodzeń oraz liczba odbiorców, członków, wolontariuszy i osób zatrudnionych w organizacji.

Przeprowadzone wnioskowanie dowiodło lepszej sytuacji klubów sportowych otrzymujących wsparcie ze środków publicznych we wszystkich badanych obszarach, z wyłączeniem zasięgu działań (liczby odbiorców) oraz wielkości zatrudnienia. Co bardziej istotne, zróżnicowanie wewnątrzgrupowe badanych cech jest bardzo wysokie, co pozwala uznać wpływy z dotacji za czynnik umożliwiający poprawę sytuacji finansowo-organizacyjnej na rynku, lecz wskazuje także na niewykorzystanie w pełni dotacji przez wszystkich jej beneficjentów. Wyniki te są spójne z dotychczasowymi opracowaniami dotyczącymi sytuacji ekonomicznej klubów o statusie OPP oraz charakterystyką przyjętego modelu finansowania sportu amatorskiego w Polsce.

Bibliografia

- Baza sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, <http://sprawozdaniaopp.mpips.gov.pl> [dostęp: 20.01.2017].
- Camy J., Clijsen L., Madella A., Pilkington A., *Improving employment in the field of sport in Europe through vocational training*, Vocasport project, Education and Culture DG, Brussels 2004.
- Časlavova E., Berka P., *The financial management of sports clubs in the Czech Republic*, "Kinesiology" 2005, Vol. 37(2).
- Enjolras B., *The commercialization of voluntary sport organizations in Norway*, "Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly" 2002, Vol. 31(3), DOI: <https://doi.org/10.1177/0899764002313003>.
- GUS, *Kultura fizyczna w Polsce w latach 2013 i 2014*, Warszawa–Rzeszów 2015.
- Hallmann K., Feiler S., Breuer C., *Design and delivery of sport for all programmes: should it be market, non-profit, or state-run?*, "International Journal of Sport Policy and Politics" 2015, Vol. 7(4), DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/19406940.2015.1088051>.
- Henry I., *Sport governance, organizational change and sports policy in the member states of the European Union*, "東北大学大学院教育学研究科教育ネットワークセンター年報" 2009, Vol. 9.
- Łysoń P., *Uczestnictwo Polaków w sporcie i rekreacji ruchowej w 2012 roku*, GUS, Warszawa 2013.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2010, nr 234, poz. 1536 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. 2010, nr 127, poz. 857 z późn. zm.).
- Vos S., Breesch D., Késenne S., Van Hoecke J., Vanreusel B., Scheerder J., *Governmental subsidies and coercive pressures. Evidence from sport clubs and their resource dependencies*, "European Journal for Sport and Society" 2011, Vol. 8(4), DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/16138171.2011.11687882>.

- Waelbroeck-Rocha E., Avicé E., Nguyen T.A., Mirgon C., Lourimi S., Mialet G., Montel J., *Study on the funding of grassroots sports in the EU. With a focus on the internal market aspects concerning legislative frameworks and systems of financing*, Eurostrategies 2011.
- Wicker P., Breuer C., *Scarcity of resources in German non-profit sport clubs*, "Sport Management Review" 2011, Vol. 14(2), DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.smr.2010.09.001>.
- Wicker P., Longley N., Breuer C., *Revenue volatility in German nonprofit sports clubs*, "Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly" 2015, Vol. 44(1), DOI: <https://doi.org/10.1177/0899764013499072>.
- Wyszynski A., *Wyniki ekonomiczne klubów sportowych o statusie pożytku publicznego w Polsce. Economic performance of sports clubs charitable status in Poland*, "Journal of Education, Health and Sport" 2015, Vol. 5(11), DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.35676>.

The Role of the Public Subsidy in the Functioning of Polish Sports Clubs with the Status of Public Benefit Organization

The aim of the study was to verify whether receiving a public subsidy differentiates the financial and organizational situation in sports clubs. The study concerned the total population of sports clubs having the status of public benefit organization in Poland in 2015. The application of descriptive statistics to the data revealed that clubs with subsidies disposed of higher revenues, had more members and volunteers, and offered higher salaries to their employees than clubs without public support. In contrast, there were no differences in the average number of beneficiaries of sport activities and the amount of employment between both kinds of clubs.

Rola dotacji przedmiotowej w funkcjonowaniu polskich klubów sportowych o statusie organizacji pożytku publicznego

Celem pracy jest wykazanie różnic w kondycji finansowo-organizacyjnej pomiędzy klubami sportowymi o statusie OPP otrzymującymi oraz nieotrzymującymi dotacji publicznej. Prowadząc wnioskowanie na obserwacji pełnej z wykorzystaniem podstawowych narzędzi statystyki opisowej, wykazano, że kluby otrzymujące dotację dysponowały większymi przychodami, posiadały więcej członków i wolontariuszy oraz lepiej wynagradzały swoich pracowników niż kluby takiego wsparcia nieotrzymujące. Natomiast nie odnotowano różnic w dziedzinie średniej liczby odbiorców działań oraz wielkości zatrudnienia.